

[0146] HESSEL VEGELIN VAN CLAERBERGEN EN GYSBERT JAPIKS

Yn it archyf Vegelin-Eysinga (Ryksarch. yn Frysl.), yn earsten ûnderbrocht ûnder nûmer 703, binne twa Hollânske fersen biwarre bleaun, dy't Hessel Vegelin van Claerbergen dicte hat foar juffers, dy't fan him in eksemplaer presint krigen fan Gysbert Japiks' Rymlerij : in frelle Eminga, dy't net neijer to identifisearjen is ¹⁾, en in juffer, dy't yn it opskrift fan it oan har rjochte fers oantsjut wurdt mei in A, folge fan acht stipkes, en dy't yn de foarlêste rigele Marie neamd wurdt. Mooglik soe dit wêze kinne : Anna Maria (Assuerusd.) van Vierssen (berne yn 1653 en forstoarn yn 1696), dy't yn 1683 mei de skriuwer fan it fers troud is ²⁾. De stikjes binne net datearre, mar oare fersen fan Hessel Vegelin binne om 1680 hinne skreaun. It soe wêze kinne - ek dat is neat oars as in ûnderstelling - dat hy yn (of koart nei) 1681 eksemplaren fan de twade („Ljouwerter") printinge presint jown hat.

Op har sels binne dizze gedichten net fan great bilang. Hja tsjûgje allinne fan de forearing, dy't Hessel Vegelin, lykas letter ek syn soan Nehemia ³⁾ blykber foar de greate Fryske sjonger hie. Hjir folge de teksten.

Gijsbert Japiks Frijsche Rymmlleien ⁴⁾ vereert aen Juffr Eminga.

't Past Emingaes als loten van dien boom

Boom die in schaduw van 't rapier

1) Ut de tekst fan it fers soe men hast ôfliede, dat dizze frelle Eminga eat to krijen hawwe soe mei in beam ûnder in swurd. Eminga's hawwe lykwols by myn witten in earn boppe in slydjager yn it wapen.

2) De mem fan Anna Maria van Vierssen wie neffens it Stamboek van den Frieschen adel (dêr't ik ek de datums oan ûntljen) Jisca van Geersma, dochter fan Bruin Gysbers. As Anna Maria van Vierssen bidoeld is, moat de Sophie (= wysheit) út de lêste rigele symboalysk nommen wurde.

3) Sj. A. Feitsma, Frysk út de 18de ieu, Dl. I, nr. ±1718C en forlykje it brief nr. 1717A (taskreaun oan Nehemia), dêr't men de ynfloed fan Gysbert - binammen fan de "Friesche Tjerne" - dúdlik út fornimme kin.

4) faeks to lêzen : Rymmlerien?

't Rapier der Vrije Friesen
 In weerwil van Hesperien soo vroom
 Sijn kruin soo moedig en soo fier
 Dêe tot dien hoogte rijsen
 'T past Emingaes soo wel haers vaders tael
 Tael die in swijm ziel togtig leit
 Als vrijheijt te beschermen
 't Past d' oude stam, en d'adel altemael
 'K sie andersints de doot bereijt
 Haer van onduitse swermen
 't Past 't Jufferschap als aerdigst proncieraed ⁵⁾
 Cieraed van 't ondermanig al
 Hier mede to braveren
 'K wed soo sij regt de waerdij van 't gewaedt
 Sal sien, en 't vuil van 't vreemde mal
 Sij lagt met vreemde kleeren

HVVC.

*Aen Mejuffer A..... haer op vorige belofte toesendende Gijsbert
 Jacobs Frijsche Rijmlerien*

'K sendt u hier o allerbraefste
 Selfs in 't oog der ombeschaefste
 Davidts harp in 't fijnste goudt
 Joris fluit in 't digste wout
 'K send Virgiel in Friese kledren
 Mantua wil sig vernederen
 Bolswart stoft op dit Orakel
 Als der Grieken seven schakel
 Eertydts op Homeer, ô schrandre
 Peijlt de geest van de een en de andre
 Reykt daer na de Lauwerier
 Aen het allerheetste vier
 Al die Vrijslandts gront betrappen
 Sullen in de handen klappen
 En u vonnis richtig noemen
 'K wil den tegenspreker doemen
 O gelukkig die den drempel
 Staeg mag kussen van dien tempel
 Daer men dese maegt Marie
 Eert als dochter van Sophie

Sijmb. 't Gedult en deugt veredelen
 hæc fecit HVVC

P. Gerbenzon.

5) bidoeld: pronkcieraed.